

Ενδεικτικό πρόγραμμα: ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ηράκλειο, 26 Οκτωβρίου 2018

Αριθ. Πρω: 259656

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗΣ
& ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Προς:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Δ/νση: Πλ. Ελευθερίας, Ηράκλειο

Αγαπητοί εκπαιδευτικοί,

Η Περιφέρεια Κρήτης - Αντιπεριφέρεια Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Απασχόλησης, σε συνεργασία με τον Σύλλογο Σχολείων Κοινότητας Βικιπαίδειας Ελλάδας, προτίθεται να υλοποιήσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «**Σχολείο Βικιπαίδειας Κρήτης**». Σκοπός του προγράμματος είναι να δοθούν **στους εκπαιδευτικούς** της Περιφέρειας Κρήτης εφόδια στη χρήση νέων τεχνολογιών, μέσω κατάλληλων επιμορφώσεων, ώστε να εφαρμόσουν αντίστοιχα εκπαιδευτικά προγράμματα (project και άλλα) στα σχολεία, χρησιμοποιώντας καινοτόμες μεθόδους μάθησης μέσω της συγγραφής στο ομαδοσυνεργατικό περιβάλλον της Wikipedia.

Βασικοί άξονες:

- Ανάπτυξη βασικών και γενικών δεξιοτήτων με τη χρήση καινοτόμων μεθόδων
- Ενίσχυση της ψηφιακής ολοκλήρωσης στην εκμάθηση, τη διδασκαλία, την κατάρτιση και τη νεολαία σε διάφορα επίπεδα
- Μείωση των ανισοτήτων στα μαθησιακά αποτελέσματα που επηρεάζουν τους μειονεκτούντες μαθητές

Η σχολική εκπαίδευση αναζητά να προετοιμάσει τους μαθητές για την επιτυχία τους στο μέλλον, ως εργαζόμενους και ως πολίτες, μέσα από δεξιότητες όπως: δημιουργικότητα / καινοτομία, κριτική σκέψη, επίλυση προβλημάτων, λήψη αποφάσεων, επικοινωνία, συνεργασία και πληροφορική παιδεία. Η συγγραφή στη Βικιπαίδεια, με τον τρόπο που καθοδηγείται από το προτεινόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, συμπληρώνει τους στόχους της σχολικής εκπαίδευσης καθώς συνδέεται με τη νέα γνώση (μαθαίνω να μαθαίνω), τα ψηφιακά μέσα, τον δομημένο / καθαρό λόγο και την αντικειμενικότητα (αναπτύσσω δεξιότητες), τη συνεργατικότητα και τη βελτίωση της διαδικτυακής συμπεριφοράς (μαθαίνω να ζω

Ενδεικτικό πρόγραμμα: ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

με τους άλλους) και τον σεβασμό στις διαφορετικές απόψεις, την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων και τον εθελοντισμό (συνδέομαι με τη ζωή).

Το πρόγραμμα υποστηρίζεται με ψηφιακά εργαλεία (βιβλιοθήκες προσχεδιασμένων λημμάτων / επεξεργασία σε προστατευμένο χώρο / εύκολη δημιουργία σελίδων) που έχει αναπτύξει και εφαρμόσει στη Βικιπαίδεια με επιτυχία ο Σ.Σ.Κ.Β.Ε., τα οποία δίνουν την δυνατότητα να συμμετέχουν, με αξιώσεις, μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες και μαθητές μικρών ηλικιών (Δημοτικό Σχολείο).

Επισημαίνεται τέλος πως η στοχευμένη θεματική συγγραφή στις πλατφόρμες wiki, μπορεί να προάγει ανθρωπιστικά, κοινωνικά και πολιτισμικά θέματα με κοινή αφέλεια, που αφορούν π.χ. λαογραφικά πολιτισμικά στοιχεία για τον ελληνικό ή άλλους πολιτισμούς, τον εκφοβισμό, τον ρατσισμό, το περιβάλλον, την ιστορία, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και άλλα.

Εκδήλωση ενδιαφέροντος

Όσοι εκπαιδευτικοί ενδιαφέρονται να λάβουν μέρος στο προτεινόμενο δωρεάν επιμορφωτικό πρόγραμμα, το οποίο θα τρέξει σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα της Κρήτης, στην έδρα της εκάστοτε Π.Ε. με περιορισμένες θέσεις με σκοπό την εκπροσώπηση το δυνατόν περισσότερων σχολείων, παρακαλούνται να συμπληρώσουν την φόρμα συμμετοχής, στην παρακάτω ιστοσελίδα, ως τις 9/11/2018:

<https://tinyurl.com/WikipediaSchoolCreteApplyForm>

Ενδεικτικό πρόγραμμα: ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Το ενδεικτικό πρόγραμμα ακολουθεί το παρακάτω χρονοδιάγραμμα και περιλαμβάνει:

A. Επιμόρφωση εκπαιδευτικών (ανά Περιφερειακή Ενότητα)

Οκτώ τρίωρα σεμινάρια, που διεξάγονται εβδομαδιαία, Σάββατο ή Κυριακή

- Νοέμβριος: 4 τρίωρα σεμινάρια
- Δεκέμβριος: 3 τρίωρα σεμινάρια
- Ιανουάριος: 1 τρίωρο σεμινάριο

Επιμόρφωση 25-50 εκπαιδευτικών ανά τμήμα (Περιφερειακή Ενότητα), στη συγγραφή στη Βικιπαίδεια και στη χρήση της ως εκπαιδευτικό εργαλείο στο σχολείο.

B. Υποστήριξη εκπαιδευτικών (ανά Περιφερειακή Ενότητα)

Από Νοεμβρίου 2018 ως Απρίλιο 2019, εκτός εορτών (20 εβδομάδες)

- Απομακρυσμένη υποστήριξη (online ομαδικές συνεδρίες μέσω skype), 1 ώρα ανά εβδομάδα
- Υποστήριξη μέσω email, μία ώρα ανά εβδομάδα

Γ. Σχολικά Προγράμματα

Υλοποίηση projects ή πολιτιστικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων ευέλικτης ζώνης με ενδεικτικό τίτλο: «Γράφω σε μια διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια, τη Βικιπαίδεια», με υποστήριξη των εκπαιδευτικών, ως άνω.

Δ. Διαγωνισμός Λημματογράφησης με θέμα τον πολιτισμό

Κινητοποίηση των μαθητών με σκοπό την εφαρμογή των δεξιοτήτων που έχουν αναπτύξει. Κάθε σχολείο θα λάβει αναμνηστικά διπλώματα συμμετοχής. Από κάθε Περιφερειακή Ενότητα θα βραβευθούν τρεις ομάδες από σχολεία που θα διακριθούν για τον αριθμό και την ποιότητα του περιεχομένου που θα παραχθεί από τους μαθητές με θέμα τον τοπικό πολιτισμό, με έπαθλο σχολικές εκδρομές. Η συνεργασία των σχολείων με τοπικούς πολιτιστικούς φορείς θα μπορούσε να βοηθήσει στην καλύτερη αποθησαύριση, παρουσίαση και τεκμηρίωση του πολιτισμικού στοιχείου.

Ε. Τελετή λήξης του προγράμματος «Σχολείο Βικιπαίδειας Κρήτης»

Απολογισμός δράσης και απονομές στους βραβευθέντες.

Δημιουργία δικτύου Σχολείων Βικιπαίδειας Κρήτης μέσω ιστοσελίδων blog

Για κάθε σχολείο που θα που θα συμμετέχει στο πρόγραμμα θα δημιουργηθεί ιστοσελίδα blog στην οποία θα αποτυπωθούν οι εργασίες των μαθητών του. Εκεί θα διαφυλαχθεί και περιεχόμενο που δεν μπορεί να αναρτηθεί στη Βικιπαίδεια λόγω ελλιπούς τεκμηρίωσης. Όλα τα blogs θα συνενωθούν σε κεντρική σελίδα που

Ενδεικτικό πρόγραμμα: ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

αποτιμά τη δράση των σχολείων και τοποθετεί στον χάρτη της Κρήτης το κάθε σχολικό blog.

Ενδεικτικό πρόγραμμα: ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Παράρτημα 1 - Ενδεικτικά χρονοδιαγράμματα υλοποίησης

ΝΟΕ	ΔΕΚ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ					
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ (μέσω skype)					
ΣΧΟΛΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ					
			ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ		
					ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ

Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών

	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ						
	σαβ	κυρ	δευ	τρι	τετ	πεμ	παρ
Χανιά	9:00 - 12:00			17:00 - 1800			
Ρέθυμνο	14:00 - 17:00			18:00 - 19:00			
Ηράκλειο		9:00 - 12:00				17:00 - 1800	
Άγιος Νικόλαος		14:00 - 17:00				18:00 - 19:00	

Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υποστήριξης εκπαιδευτικών

	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ						
	σαβ	κυρ	δευ	τρι	τετ	πεμ	παρ
Χανιά				17:00 - 1800			
Ρέθυμνο				18:00 - 19:00			
Ηράκλειο						17:00 - 1800	
Άγιος Νικόλαος						18:00 - 19:00	

Παράρτημα 2: Ενδεικτική σειρά μαθημάτων σεμιναρίου

Ενδεικτικό πρόγραμμα: ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Τα μαθήματα αυτά απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς και διεξάγονται ως ταχύρρυθμο σεμινάριο των τριών ωρών ανά ημέρα. Ο εκπαιδευτικός που ολοκληρώνει την επιμόρφωση των οκτώ εβδομάδων (24 ώρες) καλείται να διαμορφώσει αντίστοιχο δικό του πρόγραμμα, κατόπιν της διαγνωστικής αξιολόγησης και του μαθησιακού συμβολαίου που συνάπτει με τους μαθητές του, αλλά και της εν συνεχείᾳ διαμορφωτικής αξιολόγησης.

Ημέρα 1:

- Καλωσόρισμα
- Παιχνίδι γνωριμίας (γιατί είμαι εδώ - Θέματα που με ενδιαφέρουν)
- Συγγραφή στη Βικιπαίδεια: μια συμμετοχική κουλτούρα (τι είναι - έννοιες)
- Εισαγωγή σε βασικές αρχές (χρήση αξιόπιστων πηγών - εγκυκλοπαιδικότητα - προστασία πνευματικών δικαιωμάτων)
- Επίδειξη χρήσης του διαδικτυακού χώρου εργασίας (wiki) - αλληλεπίδραση με wiki
- Μαθησιακό συμβόλαιο - δημιουργία λογαριασμού - επιλογή θέματος - πρόχειρος χώρος ανάπτυξης λήμματος

Ημέρα 2:

- Σύνδεση με τα προηγούμενα
- Βασικοί πυλώνες για το περιεχόμενο στη Βικιπαίδεια: επαληθευσιμότητα - ουδέτερη οπτική γωνία - όχι πρωτότυπη έρευνα
- Συγγραφή: ονοματοδοσία λημμάτων - έλεγχος προ δημιουργίας - ανακατευθύνσεις - δομή λήμματος
- Οπτικός επεξεργαστής: ενότητες - σύνδεσμοι - κουκίδες & αρίθμηση - πηγές και παραπομπές - συνόψεις επεξεργασίας
- Οδηγία: μεταφέρουμε με δικά μας λόγια στη Βικιπαίδεια, το περιεχόμενο από τις πηγές
- Σύνδεση με το επόμενο μάθημα

Ημέρα 3:

- Σύνδεση με τα προηγούμενα
- Πνευματικά δικαιώματα: νομοθεσία - ελεύθερο περιεχόμενο στη Βικιπαίδεια και τα αδελφικά της εγχειρήματα
- Wiki: η συνεισφορά μου - πίνακες - γκαλερί - μαθηματικοί τύποι - παραθέματα
- Εγκυκλοπαιδικό ύφος γραφής - διατύπωση λόγου σε δημόσια μέσα
- Διαδικτυακός λόγος: συναισθηματικό φορτίο λέξεων - χρήση θετικών καναλιών
- Σύνδεση με το επόμενο μάθημα

Ενδεικτικό πρόγραμμα: ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ημέρα 4:

- Σύνδεση με τα προηγούμενα
- Κανόνες συμμετοχής: συναίνεση - καλή πίστη - ευγένεια - κανόνας τριών επαναφορών - όχι προσωπικές επιθέσεις
- Wiki: σελίδες συζήτησης - ιστορικό σελίδων - πρόσφατες αλλαγές - αφαίρεση βανδαλισμών
- Επιφόρτωση πολυμέσων με ελεύθερη άδεια χρήσης
- Βιωματική δράση: αντιμετώπιση διλήμματος σε ομάδα (ευγένεια - επιχειρηματολογία - διαλλακτικότητα)
- Σύνδεση με το επόμενο μάθημα

Ημέρα 5:

- Σύνδεση με τα προηγούμενα
- Wiki: σήμανση λημμάτων - κουτιά πληροφοριών - κατηγορίες - μετακίνηση λήμματος - σελίδες αποσαφήνισης - συγχώνευση λημμάτων
- Συναισθηματική νοημοσύνη: συγκινησιακή πειρατεία - το κύκλωμα του εγκεφάλου (φόβος - θυμός) και πώς επηρεάζεται η συμπεριφορά μας (και στο διαδίκτυο)
- Σύνδεση με το επόμενο μάθημα

Ημέρα 6:

- Σύνδεση με τα προηγούμενα
- Επιφόρτωση πολυμέσων με εύλογη άδεια χρήσης
- Wikidata - διαγλωσσικοί σύνδεσμοι
- Συναισθηματική νοημοσύνη: Έλεγχος συναισθήματος (διήγηση ιστορίας «Κόλαση και Παράδεισος» και συζήτηση επ' αυτής)
- Σύνδεση με το επόμενο μάθημα

Ημέρα 7:

- Σύνδεση με τα προηγούμενα
- Διαχειριστές / σημειωματάριο / φραγή - diffs - αγορά - πολλαπλοί λογαριασμοί - αγνοήστε όλους τους κανόνες
- Συναισθηματική νοημοσύνη: α) αντιμετώπιση τρολαρίσματος στο διαδίκτυο
β) Η κριτική που ασκούμε πρέπει να διατυπώνεται με αυθεντική περιέργεια
- Σύνδεση με το επόμενο μάθημα

Ημέρα 8:

- Σύνδεση με τα προηγούμενα - ανακεφαλαίωση
- Πολιτιστική κληρονομιά - κατάλληλες αξιόπιστες πηγές
- Συζήτηση εφ' όλης της ύλης
- Βιωματική ανάλυση έργου τέχνης (bullying): «Newcomer at School», Emily Shanks - σύνδεση με το σχολείο και το διαδίκτυο
- Σοφοκλή Αντιγόνη: Αγγελιοφόρος - γιατί δεν αρκεί να έχουμε μόνο καθαρό συναίσθημα, αλλά χρειάζεται και καθαρή κριτική σκέψη
- Αξιολόγηση του σεμιναρίου

Ητοπεί να παραδειγματίζει καν να κινητοποιήσει τους ήαθντές στην ουλή παφάκι.
Εναλλακτικά, έχει δειχθεί πως η υποτολόγιση αυτό τον ιό τον καθανατίζει τους
οχύρωκις χρονιάς καν αξιοποιεί τη δεξιότητα του έχουν επίσημη ανατροφή.
Ουβατότητα συμβατικά τροχιλών οχυρών, αφού γίνεται τους ήαθντές στο ήερο της
Έχει δειχθεί πως η άνοιγμαντος θέτει όλη παραγωγή στόχο στην Βικταλόεια, ηε

β) Κινητοποίηση στην ουλή παφάκι

επιαγέλεις τους.
Αποφθοιούση πουβερίτα το πουβερίτα καν στη φαντασία τους στην ουλή παφάκι
συμβατικού εκεί, καν στη τέλος της «άσκησης στην Βικταλόεια» υποστητούσαν να
επιτελέσουν γιατί, μεταπολεμώντας την εκταριότητα που αποκλινεί στην ήαθντη
Βικταλόεια ήαθντην να παρατηθεί την επιτοποιήση της αναπλήρωσης την ουλή παφάκι
την ήηκότερης ηηκής (Δημοτικό) δίνεται είθιση στην αναπλήρωση πως στην

αυτείου, λιπαρότον καν Τηλεοπτικό Ταξίδι Δημοτικού έχονταν.
συμβατικού πουβερίτα στην Βικταλόεια έχει εφαπλούσει ηε πετυχήτα σε ήαθντές
επιτεπιφοράς. Η Αρχή της επιτεπιφοράς την εκταριότητα που αποκλινεί στην ήαθντη
επιτεπιφλά γιατί την κατανάσην επιστρέφει πετυχήτα πουκαλήτα στην ήαθντη
Οι ανηλίκοι φέπουν συχνά καρύν επιτεπιφλά στην Αρχή της επιτεπιφοράς καν επαρκή

Βικταλόεια.
εκταριότητας επιτεπιφλάς επιτεπιφεύτερα καρέ φορά που σημαντείται επιτεπιφλά στην
της Βικταλόειας, αναπτυγόντας την αναπάτητη δεξιότητα (soft skills). Ο
εσωτερικός του συσκούτελ καν να επιταχθεί στην κορυφούπα του πουατιότητακού τουνο
εκταριότητας στην οηδά την επιπλατηνήτα καν την βοηθά να ζετεπάσει την
εκταριότητας τεχνής καν παλιότια αλληλεπιδράσεις. Η κοινωνιοτηταν στην
κοινωνικής νοηθούντων, διαρικατά που υποστητα αυτό εκταριότητα οηκό,
τηπέχει αναποφορότηταν γιατί αναποχαίρισε στην ήαθντη πουκαλήτας καν
επιαγέλας, καν καρέταν να πανεπιτάσει την παραδοξότητα του. Η φυσική οηδά του
οπεοχούτης βαρύνουν, είτε την πουατιότητα είτε την παλιότια της οηδάς οηδάς
Ο εκταριότητας συμβατικού επιτεπιφλάς στην ηηκή στην ηηκή πουατιότητα καν ο

αναποφορέτιν στην συμβατικη δίνοντας την ευκαιρία επιτεπιφλώσεις.
πουατιότητας τηπλάχον ηε καρέταν έχει στην ηηκή στην Βικταλόεια το οτοιο
τηρούμενο, καν η οιορθώσην ηηλιού πουατιότητα καν επιτεπιφλώσεις είναι
δεξιότητων, είλαν καράτερη δεξιότητων λούτων, η επιπλατητης πουκαλήτας αλληλεπιδράσει
ηηδεύηση, ηηδα την αναπτηνην ληλωσην καν την καράτερη διαρικατά ουλή παφάκι
επιτεπιφλάς τους ήερο αυτό πουβερίτα σημαντείται. Το αντοτέχνητα ηε αυτή την
αλληλεπιδράσεις τους ήερο πουβερίτα σημαντείται. Την παλιότια της ηηκής καν την
επιτεπιφλάς τους ήερο αυτό πουβερίτα σημαντείται. Την παλιότια της ηηκής καν την
γαν να ηταν ευηλίκες, να ηαθντην σημαντείται πουατιότητας την ηηδεύηση πουκαλήτας καν
καλύπτει τους ήαθντες να επιπλατητης πουατιότητας την ηηδεύηση πουκαλήτας καν σημαντείται

α) Μεθοδολογική προσέγγιση

Τηλεοπτηνή: 3:

Ενδεικτικό πρόγραμμα: ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

γ) Επιμορφωτικό, διδακτικό και υποστηρικτικό υλικό

Οι εκπαιδευόμενοι θα κληθούν να εργαστούν στο περιβάλλον της Βικιπαίδειας, όπου βρίσκεται σε ελεύθερη διάθεση και πλήρη έκταση η βοήθεια στη συγγραφή και συμμετοχή στο εγχείρημα, καθώς και η πολιτική και οι κανόνες, αναλυτικά.

Επιπρόσθετα διαμοιράζονται φύλλα εργασίας και βιωματικών ασκήσεων τα οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί μαζί με την παραπάνω σειρά μαθημάτων, προσαρμοσμένη κατάλληλα για να πετύχουν τους εκπαιδευτικούς στόχους που θέτουν οι ίδιοι.

Αντιπεριφερειάρχης
Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Απασχόλησης

ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

